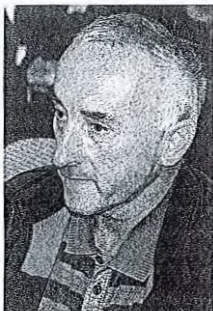

Suša, divjad in draginja

Kmetje z območja medvoške kmetijske zadruge ugotavljajo, da je v razmerah, ko jih pestijo posledice suše, škoda po divjadi in občutne podražitve reprodukcijskega materiala, zelo težko kmetovati. Od države pričakujejo hitro ukrepanje, so povedali predstavnikom kmetijskega ministrstva na sestanku v Medvodah.

CVETO ZAPLOTNIK

Medvode – Ko so ob letošnji suši kmetijski funkcionarji obiskovali kmetije v vzhodni Sloveniji, je kmete, zadržnike Kmetijske zadruge Medvode, razjezilo, zakaj ni nikogar na Gorenjsko, kjer so posledice suše najhujše, še zlasti na peščenih tleh. V Kmetijski zadrugi Medvode so takrat sklenili povabiti na Gorenjsko predstavnike ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da bi kmetom pojasnili, kako bodo ukrepali. Prejšnji teden je ekipa ministrstva na čelu z državnim sekretar-

Damjan Zore / Foto: Cveto Zaplotnik

prazna, zato jo količinsko več porabimo,« je dejal Damjan Zore, kmet iz Zgornjih Pirič, in kritično dodal: »Slovenija nima dolgoročne kmetijske politike, pridelava hrane in s tem tudi samooskrba s hrano se zmanjšuje, v državi je očitno večji interes za uvoz hrane kot za lastno pridelavo. Lovci imajo pri lovu divjadi preveč omejitev, namakalni sistem ne zaživi...«

Rešitev je namakanje kmetijskih zemljišč

»Škoda po suši je velika, pridite na kmetijo in pogledajte v silose in v hlev in vam bo vse jasno,« je dejal Janez Kopač, ki na kmetiji v Mednem reki okoli sto glav živine. Edina rešitev je namakanje kmetijskih zemljišč, vendar se to po njegovem mnenju razvija še preveč stihajsko, ob veliki razdrobljenosti kmetijskih zemljišč pa ga bo tudi težko urediti. »Pred dvajsetimi

Janez Šušteršič / Foto: Cveto Zaplotnik

jem dr. Danijem Krajčičem obiskala Medvode, kjer se je s predstavniki zadruge, občin Medvode in Vodice, Lovske družine Medvode in kmeti pogovarjala o letošnji škodi po suši in o škodi, ki jo povzroča divjad. »Kmetje pričakujejo hitro ukrepanje,« je dejal predsednik zadruge Janez Šušteršič in dodal, da je glede ukrepanja po suši že veliko zamujenega, saj se je v zadruzi v zadnjih mesecih zelo povečal odkup živine. »Za zadrugo je to poslovno sicer dobro, a me navdaja s tesnobo, saj moramo razmišljati tudi o prihodnosti.«

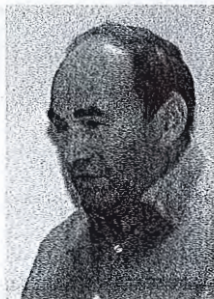
Okrog dvesto prijav škode po suši

V vodiški občini je škoda prijavilo 76 kmetij, ocenili so jo na 560 tisoč evrov. V medvoški občini so prejeli 119 vlog z ocenjeno škodo 625 tisoč evrov. V obeh občinah je bilo največ škoda na koruzi za siliranje in travinju, sicer pa tudi na žitu, vrtninah, sadnem drevju... Zanimivo: eden od kmetov je vlogi priložil tudi pšenično zrno – v dokaz, kako drobno je bilo leto.

»Kmetje imamo večjo škodo, kot jo izkazujejo ocene. Krma, ki smo jo pridelali v sušnih razmerah, je bolj

Kmetje že zmanjšujejo stalež živine

Kmet Franc Poljanec iz Spodnje Senice je ugotavljal, da jo je ozimno žito v suši še dokaj dobro odneslo, a pri koruzi, ki so jo pridelovali na petih hektarjih, je bila katastrofa. Redijo 42 goved, stalež so zaradi suše že zmanjšali za dvajset. »Gnojila so postala tako draga, da smo za prihodnje leto kupili le tona za dognojevanje žit, preostalih zemljišč ne bomo gnojili,« je dejal in poudaril, da zdej za kilogram govejega mesa ni možno kupiti niti treh litrov nafte. Tako še ni bilo nikoli.

Franc Poljanec / Foto: Cveto Zaplotnik

Vera Tehovnik s Tehovca je dejala, da so letos na kmetiji občutili škodo po suši in po divjadi. V takšnih razmerah je težko kmetovati, ob tem pa jim država grozi, da bodo od polovice subvencij za kmetovanje na območjih z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost morali plačevati dohodnino. Nesprejemljivo se ji tudi zdi, da se škoda po divjadi obračunava po cenah pridelka iz preteklega leta.

Občutno večji odstrel divjih prašičev

V Lovski družini Medvode so po besedah starešine Edvarda Verovška letos doslej za škodo po divjadi plačali blizu pet tisoč evrov, vseh stroškov, povezanih s škodo, pa so imeli za šest tisoč evrov, približno toliko, od pet do šest tisoč evrov, pa bodo letos tudi imeli prihodkov od prodaje mesa. Medtem ko so v zadnjih dvajsetih letih uplenili od 10 do 28 divjih prašičev na leto, so jih letos že 51. Prvi odstrel jelenjadi so zabeležili pred šestimi leti, odlej so vsako leto uplenili enega ali dva, letos so jih že sedem. Pri lovu jih motijo nabirali gob in kostonja in drugi obiskovalci gozdov, ki plašijo divjad. Jelenjad izstopa iz gozdov na travnike

Edvard Verovšek / Foto: Cveto Zaplotnik

ponoči, takrat pa je ne smejo streljati.

Kolikšna bo odškodnina, še ni odločeno

»Škoda po suši v državi je ocenjena, višina še ni uradno potrjena, prav tako še ni določeno, kolikšen delež škode bo država povrnila. V preteklih škodah je bila delež od 5- do 30-odstoten. Ministrstvo se bo zavzemalo, da bo odstotek čim višji in da bodo odškodnino tudi čim prej izplačali,« je dejal državni sekretar dr. Darij Krajčič in dodal, da so pri namakanju projekti, soglasja in dovoljenja celo večji problem, kot je denar. Glede namakanja so v Sloveniji tudi precejšnje razlike: ponekod je interes, drugje ga ni. Tudi tam, kjer so kompleksni oziroma je bila narejena komasacija, vsi ne kažejo zanimanja za namakanje.

Kar zadeva škodo po divjadi, država spodbuja lov na

Dr. Darij Krajčič / Foto: Cveto Zaplotnik

divje prašiče, ministrstvo pa se tudi zavzema za to, da bi upravljalci lovišč načrt odstrela jelenjadi lahko presegli tudi za polovico. Državni sekretar je tudi pozval kmete, da se vključijo v pripravljeno dvoletno lovsko upravljaljskih načrtov, ki jih bo za vod za gozdove začel pripravljati v začetku prihodnjega leta.

Matjašič in Kadunc v »državne gozdove«

Z novim letom bosta vodenje družbe Slovenski državni gozdovi prevzela Marko Matjašič in dr. Aleš Kadunc iz Gozdnega gospodarstva Bled.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Nadzorni svet družbe Slovenski državni gozdovi (SiDG) je prejšnji teden za glavnega direktorja družbe Slovenski državni gozdovi imenoval Marko Matjašiča, glavnega direktorja Gozdnega gospodarstva (GG) Bled, za člana posloводства pa tehničnega direktorja GG-ja dr. Aleša Kadunca. Petletni mandat bosta začela z novim letom, dotlej pa bo SiDG vodil doseđani v. d. direktorja Matjaž Juvančič. Oktobra je prišlo tudi do spremembe sestave nadzornega sveta. Vlada je pred koncem mandata v imenu ustanovitelja, Republike Slovenije, odpoklicala tri člane sveta in namesto njih imenovala

Marko Matjašič / Foto: Cveto Zaplotnik

Alojza Burjo, Zvoneta Šolarja in Andrejo Košir.

Družba Slovenski državni gozdovi upravlja 240 tisoč hektarjev gozdov ali nekaj več kot petino vseh gozdov v Sloveniji, od tega na Gorenjskem okoli 17 tisoč hektarjev.

Izbrali kmetico leta

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Zveza kmetov Slovenije je v sredo na prireditvi v Zagorju razglasila kmetico leta. Letos je to postala Majda Sinreih s Kozjaka pri Mislinji. Majdi se velika želja, da bi postala zdajavnica, ni uresničila. Postala je kmetica, prevzemnica visokogorske kmetije, na kateri je z zdaj že pokojnim možem kmetovala do leta 2010. Ob delu na kmetiji in skrbi za svoje najbližje je bila vseskozi aktivna na številnih področjih – v krajevni skupnosti, društvu kmečkih žena, v kmetijsko-gozdarski zadrugi, cerkvenem pastoralnem svetu...

Med tremi nominirankami za laskavi naziv kmetice leta je bila letos tudi Majda Hribar iz Buča pri Lazah v Tuhinjski dolini, ki jo je za

to predlagalo Društvo podeželskih žena Tuhinjske doline. Majdi v življenju ni bilo poslano z rožicami. V zakonu z Jožetom so se jima rodili štiri sinovi, prvorojenec jima je umrl pri enajstih mesecih. Po štirinajstih letih zakona je postala vdova, ostala je sama s tremi sinovi, edeu od njih nadaljuje delo na kmetiji, na kateri redijo 27 glav živine.

Razglasitve kmetice leta, tradicionalnega dogodka ob mednarodnem dnevu ženske na podeželju, se je udeležila tudi ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Irena Šinko, ki se je kmeticam zahvalila za njihovo neprecenljivo prispevek k zagotavljanju prehranske varnosti, ohranjanju vitalnega podeželja in tudi skrbi za starejše in bolne.

Spet ptičja gripa

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Nacionalni veterinarski inštitut je pri štirih labodih grbih v občini Apače spet potrdil pojav visoko patogenega ptičje gripe (aviarne influence) v Sloveniji. Da bi preprečili prenos virusa s prostoživečih ptic na perutnino, je državno središče za nadzor bolezni sprejelo več priporočil, ki jih morajo spoštovati rejci perutnine na območju celotne države. Rejci morajo tako preprečiti perutnini stike

z divjimi pticami, omejiti stike nepoblaščenih oseb s perutnino, omejiti dnevni izpust perutnine na najkrajši možni čas in izvaja- ti še nekatere druge ukrepe ter spremljati zdravstveno stanje živali. Če opazijo pri perutnini za več kot 20-odstotno zmanjšanje porabe krme in vode, zmanjšanje nesnosti za več kot pet odstotkov, povišan dnevni pogin ali pojav kakršnihkoli značilnih kliničnih znakov, naj o tem takoj obvestijo svojega veterinarja.